

Hevenu Shalom Aleikhem

A Television Series
for Hebrew Language Learning

Birthday

Lesson 6

Edited by
Rafi Bannai Dr. Aviv Ekrony

The Joint Authority for Jewish Zionist Education
The Department of Jewish Education and Culture in the Diaspora
The Unit for the CIS and Eastern Europe

with the generous support of
The L.A. Pincus Fund for Jewish Education in the Diaspora

חלק א: יום הולדת

הלנה: מי שם?
שכנה: זאת אני, השכנה מהדירה מקומה ראשונה.
שלום, מה שלומך?
הלנה: תודה, בבקשה להיכנס.
שכנה: שלום, מזל טוב!
יורי: מזל טוב! מה פתאום! למי יש יום הולדת? לי?! אין לי יום הולדת!
הלנה: לאבא יש יום הולדת.
מיכאל: נכון, יש לי יום הולדת.
שכנה: מזל טוב!
מיכאל: תודה, בבקשה לשבת.
יורי: מה אנחנו עושים עכשיו? יש עוגה,
אבל אין יין, אין מתנה...
הלנה: מי שם?
שכן: זה אני, השכן מדירה שלוש בקומה השנייה.
שלום, מזל טוב!
מיכאל: תודה. זה וודקה?
שכן: לא, זה עראק. בישראל שותים גם וודקה וגם עראק.
יורי: עכשיו יש עוגה, יש עראק, אבל אין מתנה...
הלנה: מי שם?
שכנה: אודט, השכנה מקומה שלישית.
שלום, מזל טוב, מיכאל.
מיכאל: תודה, תודה רבה.
יורי: אמא, מה יש לה?
הלנה: אני לא יודעת..... מ..... מ..... ריח טוב.

אוצר מילים

אלה המילים שכדאי לכם לזכור:

להיכנס - to enter, go in

יודע - know(s)

עושה - do(es), make(s)

יום הולדת - birthday

שכנה - neighbor (f.)

ריח - scent, aroma

מה פתאום? - What?! Are you kidding?

(Expression of disbelief)

תרגיל מספר 1

יש - אין

"There is," "There isn't"

Note: In place of the verb "to have," Hebrew expresses ownership using יש ל- with the name of the owner. Its negative ("so-and-so does not have...") is expressed by אין ל-.

יש	ל	_____
אין	ל	_____
ל	יש	_____
ל	אין	_____

הקשב!

- למי יש יום הולדת?
- למיכאל יש יום הולדת.
- יש למיכאל יום הולדת.

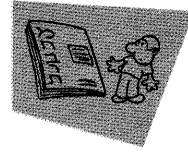
- למי אין מתנה?
- למיכאל אין מתנה.
- אין למיכאל מתנה.

- למי יש עכשיו עבודה בשוק?
- למיכאל יש עכשיו עבודה בשוק.
- יש למיכאל עכשיו עבודה בשוק.

- למי יש שכנים טובים?
- למיכאל יש שכנים טובים.
- יש למיכאל שכנים טובים.

תרגל!

ענה על השאלות
Answer the questions.

חזור ואמור	אמור וכתוב	השאלה
למיכאל יש יום הולדת.		למי יש יום הולדת?
יש למיכאל יום הולדת.		(מיכאל)
ליורי אין כלב.		למי אין כלב?
אין ליורי כלב.		(יורי)
למיכאל יש עכשיו עבודה.		למי יש עכשיו עבודה?
למיכאל יש עכשיו עבודה.		(מיכאל)
למיכאל יש אמא ברוסיה.		למי יש אמא ברוסיה?
יש למיכאל אמא ברוסיה.		(מיכאל)
למיכאל והלנה יש שכנים טובים.		למי יש שכנים טובים?
יש למיכאל והלנה שכנים טובים.		(הלנה ומיכאל)

תוספת לקלט

חבר משפטים מטור א' + טור ב' + טור ג' + טור ד'.

Make sentences using a word from each column.

טור א'	טור ב'	טור ג'	טור ד'
ל	יורי	יש	פרחים
	מיכאל	אין	כלב
	הלנה		עוגה
	אנה		דירה
	דפנה		עבודה
			מתנה
			יום-הולדת
			שכן

תרגיל נוספר 2

יש לי/לך - I/you have

אין לי/לך - I/you do not have

הקשב!

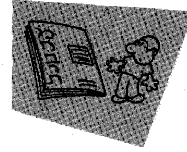
יש לשכנה עוגה - יש לה עוגה.
יש לשכן עראק - יש לו עראק.
אין לאבא מתנה - אין לו מתנה.

יש לי	יש לנו
יש לך, יש לה	יש לכם, יש להן
אין לי	אין לנו
אין לך, אין לה	אין לכם, אין להן

תרגל!

ענה על השאלות
Answer the questions.

חזור ואמור	אמור וכתוב	השאלה
כן, יש לו עבודה.		יש למיכאל עבודה? (כן)
כן, יש להם דירה.		יש למיכאל והלנה דירה? (כן)
כן, יש לה חברה.		יש להלנה חברה? (כן)
לא, אין לו כלב.		יש ליורי כלב? (לא)
כן, יש לי עוגה.		אנה, יש לך עוגה? (כן)
כן, יש לי יום הולדת.		מיכאל, יש לך יום הולדת? (כן)
כן, יש לנו שולחן חדש.		הלנה ומיכאל, יש לכם שולחן חדש? (כן)

תוספת לקלטת

היא	הוא	את	אתה	אני	
יש לה	יש לו	יש לך	יש לך	יש לי	יש ל...
אין לה	אין לו	אין לך	אין לך	אין לי	אין ל...

הן	הם	אתן	אתם	אנחנו	
יש להן	יש להם	יש לכן	יש לכם	יש לנו	יש ל...
אין להן	אין להם	אין לכן	אין לכם	אין לנו	אין ל...

* * *

השלם את השאלות ואת התשובות מתוך המילים הבאות:

Complete the questions and answers using the following words:
שאלה, טלפון, כיסא, בית, סבלנות, מכונית, חברים, מסעדה, כלב,
רהיטים, משפחה.

- דוגמה: יש לך טלפון? לא, אין לי טלפון.
- יש לכן _____ ! כן, יש _____
- יש לכם _____ ! כן, יש _____
- יש לך _____ ! כן, יש _____
- יש לך _____ ! לא, אין _____
- יש לה _____ ! לא, אין _____
- יש לו _____ ! כן, יש _____
- יש להם _____ ! כן, יש _____
- יש להן _____ ! לא, אין _____

תרגיל מספר 3

הקשב!

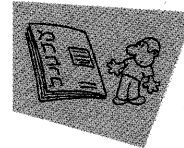
- בישראל שותים מיץ ואוכלים פלאפל.
- בישראל אוכלים פלאפל.
- מי אוכל? כולם! ילדים, אבא ואמא וגם עולים חדשים.
- לכן אומרים: בישראל אוכלים פלאפל.

תרגל!

חבר משפטים מהמילים הבאות:

Make sentences using the following words:

חזור ואמור	אמור וכתוב	המילים
בישראל מדברים עברית.		ישראל/לדבר/עברית
בשוק קונים כסאות זולים.		שוק/לקנות/כסאות זולים
באולפן מדברים עברית.		אולפן/לדבר/עברית
בפסח אוכלים מצות.		פסח/לאכול/מצות
בדואר שולחים מברק.		דואר/לשלוח/מברק

חלק ב: יום הולדת (המשך)

יורי: מה יש בסיר?
הלנה: מ... מ... ריח טוב. מה זה?
אודט: אפשר לשבת?
מיכאל: בבקשה, בבקשה! מה זה?
אודט: זה קוסקוס. במרוקו אוכלים קוסקוס.
מיכאל: אפשר לאכול?
אודט: בבקשה.
יורי: זה חם!
מיכאל: למי יש יום הולדת? לך או לי?
יורי: סליחה...
אודט: נכון. אתה ראשון. בבקשה.
מיכאל: זה טוב! זה מצויין!
יורי: אבא, עכשיו מותר לאכול?
מיכאל: כן, עכשיו מותר לאכול.
הלנה: מי שם?
דפנה: אני. דפנה.
שלום הלנה.
הלנה: מה שלומך?
דפנה: טוב. שלום יורי!
שלום..... מיכאל, יש לך יום הולדת היום? מזל טוב, מיכאל!
מיכאל: תודה, תודה, בבקשה לשבת.
דפנה: תודה רבה.
יורי: יש לך הרבה פרחים. כמה פרחים יש לך?

דפנה: בן כמה אתה?

יורי: אחת, שתיים, שלוש, ארבע, חמש....

מיכאל: אסור לספור. זה לא יפה...

הלנה: יין!

דפנה: תודה. תודה רבה.

מיכאל: לחיים!

כולם: לחיים!

אוצר מילים

אלה המילים שכדאי לכם ליזכור:

חם - hot, warm

סופר - count(s)

סיר - pot

פרחים - flowers

מצויין - excellent

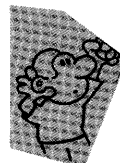
תרגיל מספר 4

מותר - אסור

Permitted - forbidden

הקשב!

- אבא, עכשיו מותר לאכול?
- אסור לספור.

מותר + שם הפועל

אסור + שם הפועל

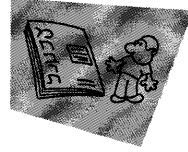
אחרי המילים מותר או אסור משתמשים בשם הפועל.

Following the word מותר or אסור, an infinitive is used.

- בקונצרט אסור לדבר.
- במסעדה מותר לדבר.

תרגל!

ענה על השאלות והשתמש במילים **מותר** או **אסור**.
Answer the questions using the word **מותר** or **אסור**.

השאלה	אמור וכתוב	חזור ואמור
למי מותר ולמי אסור לדבר בשיעור? (סטודנטים/מורה)		למורה מותר לדבר בשיעור. לסטודנטים אסור לדבר בשיעור.
למי מותר ולמי אסור לשתות בירה? (אמא, אבא/ילדים)		לאמא ואבא מותר לשתות בירה. לילדים אסור לשתות בירה.
עם מי מותר ועם מי אסור לדבר באוטובוס? (נהג/נוסעים)		באוטובוס מותר לדבר עם הנוסעים. באוטובוס אסור לדבר עם הנהג.
איפה מותר לאכול ואיפה אסור לאכול? (בקפיטריה, בגלריה)		מותר לאכול בקפיטריה. אסור לאכול בגלריה.

תוספת לקלטת

השלם את המשפטים מתוך שמות הפועל הבאים:

Complete the sentences using the following infinitives:

לעשן, לכתוב, לדבר, לאכול, לשתות.

במוזיאון. _____

אסור _____ בקולנוע.

או _____ וודקה בבוקר.

מותר _____ בספר עברית.

בשיעור. _____

* * *

חבר שאלות למשפטים הבאים והשתמש במילות השאלה:

איפה? עם מי? מתי? למי?

Write questions for the following answers, using the question words/phrases

איפה (where), עם מי (with whom?), מתי (when), and למי (to whom).

1. _____ : מותר לדבר עם המורה בשיעור.

2. _____ : אסור לכתוב בספר. מותר לכתוב במחברת.

3. _____ : מותר לעשן בחוץ.

4. _____ : מותר לדבר בהפסקה.

5. _____ : למבוגרים מותר לשתות וודקה.

6. _____ : בישראל אסור לעבוד בשבת.

מספרים

הקשב!

אחת, שתיים, שלוש, ארבע, חמש....
יש חמישה פרחים.

בעברית סופרים בנקבה: אחת, שתיים, שלוש וכו'.
For counting numbers, the feminine forms are used.

אבל אם יש שם עצם ליד המספר חייבים להתאים את המספר לשם העצם.
For counting a group of things named with a noun, the gender of the number must agree with the gender of the noun.

- שלושה פרחים (בזכר!)

אבל

- שלוש עוגות (בנקבה!)

המספר הסידורי בנקבה

The ordinal numbers in feminine form

- אני השכנה מהקומה הראשונה.

- אני השכן מהקומה השנייה.

- אני השכנה מהקומה השלישית.

- הקומה הרביעית.

- הסימפוניה החמישית.

תוספת לקלטת

מספרים בזכר ובנקבה מ - 1-5.
Cardinal numbers 1-5, masculine and feminine

זכר Masculine	No.	נקבה Feminine
אחד	1	אחת
שניים	2	שתים
שלושה	3	שלוש
ארבעה	4	ארבע
חמישה	5	חמש

שים לב:

ילד אחד
אבל
שלושה ילדים
ארבעה ספרים

רק ב"אחד" וב"אחת" (1)
יבוא המספר **לאחר** שם העצם

א. ילדה אחת
אבל
שלוש ילדות
ארבע מחברות

Only the number "one"
(אחד or אחת) comes
after the noun.

שני ילדים (בזכר)

ב. שתי ילדות (בנקבה)

* * *

תוספת לקלטת

כתוב את המספרים בזכר או בנקבה

Write the numbers in the appropriate gender (masculine or feminine).

1. לאנה יש (2) _____ ילדים.
2. לחנה יש (2) _____ ילדות.
3. יש לי אח (1) _____.
4. יש לי אחות (1) _____.
5. המורה כותבת על הלוח (5) _____ שאלות.
6. על השולחן (3) _____ ספרים.
7. על השולחן (4) _____ מחברות.
8. בכיתה יש (3) _____ עולים מרומניה.
9. לאנה יש (3) _____ חברות טובות.
10. ליורי יש כלב (1) _____.

* * *

חלק ג: יום הולדת (המשך)

אודט: שלושים פלוס, מה זה? נו, מיכאל, עכשיו אנחנו רוצים לשמוע בן כמה אתה?

מיכאל: שלושים פלוס.

דפנה: נו, באמת.

יורי: יש ארבעים ואחד פרחים.

דפנה: באמת, לא חשוב בן כמה אתה. עד מאה ועשרים!

מיכאל: לחיים!

כולם: לחיים!

דפנה: לחיים!

נו, יורי, מתי יש לכלב, לפרופסור, יום הולדת?

יורי: ביום שישי יש לפרופסור יום הולדת. הוא צריך רק חמישה פרחים.

דפנה: לחיים!

כולם: לחיים!

אוצר מילים

אלה המילים שכדאי לכם לזכור:

בן כמה אתה? - How old are you?
(masc. sing.)

בת כמה את? - How old are you?
(fem. sing.)

בתיאבון - bon appetit!

באמת - really, truly

עד מאה ועשרים - [May you live]
until 120

תרגיל מספר 5

בן כמה? בת כמה?

How old is/are...? (masculine and feminine)

הקשב!

- בן כמה אתה, מיכאל?
- אני בן שלושים פלוס.
- בן כמה הכלב?
- הכלב בן חמש.

בן כמה? אני בן ____
 בן כמה? הכלב בן ____
 בן כמה אתה? אני בן ____
 בת כמה את? אני בת ____

תרגל!

ענה על השאלות
 Answer the questions

חזור ואמור	אמור וכתוב	המילים
הלנה בת שלושים וחמש.		בת כמה הלנה? (35)
אנה בת שלושים ושלוש.		בת כמה אנה? (33)
יורי בן שלוש-עשרה.		בן כמה יוריו? (13)
הפרופסור בן חמש.		בן כמה הפרופסור? (5)

תוספת לקלטת

חבר שאלות למשפטים הבאים. השתמש במילים: בן כמה? בת כמה?

Write questions for the followings answers, using the phrases בן כמה and בת כמה.

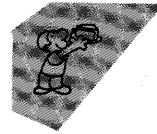

המשפט	השאלה
הבן שלי בן שבע-עשרה.	1. בן כמה הבן שלך?
אני בת שלושים.	2. ?
אשתי בת עשרים וחמש.	3. ?
בעלי בן ארבעים?	4. ?
סבא שלי בן שבעים.	5. ?
האמא שלנו בת חמישים.	6. ?

* * *

ועוד משהו....

העליות לישראל

הכותל המערבי הוא אחד המקומות שעליו חלמו היהודים ובתפילתם ביקשו לחזור לישראל. מסוף המאה ה-19 התחילו להגיע יהודים לארץ-ישראל.

החלוצים הראשונים הגיעו בעיקר ממזרח אירופה. הם חזרו אל אדמתם, אל עבודת האדמה, אדמת ארץ-ישראל.

לאחר השואה באירופה ידעו מנהיגי העם היהודי, שחייבים להחזיר את העם לארצו. למרות ההתנגדות של הבריטים, ששלטו באותן שנים בישראל, הגיעו עולים רבים לארץ. האונייה "אקסודוס" היתה אחת האוניות המפורסמות ביותר, שהביאה לארץ יהודים שניצלו מהשואה. כאשר קמה מדינת ישראל העצמאית, הוחלט שזאת תהיה המדינה של כל היהודים מכל העולם. יהודים הגיעו לארץ מארצות קרובות ורחוקות. בין השאר באו יהודים מתימן במבצע הצלה מיוחד שנקרא "מרבד הקסמים". מהודו הרחוקה הגיעו יהודי קוצ'ין. בשנים האחרונות התחילו להגיע גם יהודים מרוסיה, שלהם חיכינו כל-כך הרבה שנים.

עלייה מיוחדת במינה היתה עליית יהודי אתיופיה. יהודים אלה שמרו מאות שנים על המסורת היהודית ועל החלום לעלות לארץ-ישראל, עד אשר הצליחו להגיע למדינת ישראל ולחיות בה.